

HØRINGSSVAR

Veivalg for fremtidig kirkeordning

Høring februar – mai 2015

Det vises til Kirkerådets høringsnotat Veivalg for fremtidig kirkeordning. I høringsnotatet presenteres en rekke temaer og veivalg for den fremtidige kirkeordningen med i alt 27 spørsmål.

Se bakgrunnsmateriale på denne nettadressen: www.kirken.no/kirkeordning

Høringsinstansen gjøres oppmerksom på at spørsmålene står i et visst forhold til hverandre, noe som er påpekt i teksten.

Det er også anledning til å gi svar kun på et utvalg av spørsmålene.

Høringssvar bes sendt elektronisk til post.kirkeradet@kirken.no.

(Skriv gjerne inn svarene i denne Word-fila og send den som vedlegg til epost).

Opplysninger om høringsinstansen:

Navn på menighet/kirkelig fellesråd/organisasjon: Asker Kirkelige Fellesråd

Adresse: Kirkelia 5, 1384 Asker

Kontaktperson: Kirkesjef Øyvind Stabrun

Innledning

Asker kirkelige fellesråd takker for muligheten til å legge frem våre synspunkter knyttet til en fremtidig kirkeordning. I vår innledning vil vi fremheve 5 kriterier, vi hevder er avgjørende for valg av ny kirkeordning.

1. Grunnlovens § 16 som slår fast at «Den norske kirke, en evangelisk – luthersk kirke, forblir Norges folkekirke og understøttes som sådan av staten.»
Forutsetningen for at Den norske kirke skal kunne være en nasjonal folkekirke er at den finansieres av offentlige midler. Dette vil også være avgjørende for hvordan kirken bør og kan organiseres. I følge Grunnloven er staten forpliktet på å finansiere folkekirken.
2. Utgangspunktet for Den norske kirke er som følger:
  - En verdensomspennende kirke
  - En nasjonal kirke med lange tradisjoner, en kulturbærer for hele landet
  - En bekjennende kirke
  - En misjonerende kirke – en forpliktelse til å gjøre kjent den kristne tro i Norge og i verden i forståelse og respekt for andre religioner og livssyn.
  - En tjenende kirke – med fokus på de utstøtte og lidende i vårt eget samfunn og internasjonalt. Være de stemmeløses stemme med fokus på diakoni og handling.
  - En åpen kirke – åpen for alle – ikke fordømmende – tilgjengelig for alle som oppsøker den.
3. De økonomiske rammebetingelsene må være avgjørende for kirkeordningen. Det er viktig at det lokale perspektivet styrkes og fremheves, derfor er det også viktig å opprettholde en lokal finansiering fra kommunene.
4. Den største trusselen mot Den norske kirke er det stadig økende ønske fra det offentlige om livssynsnøytralitet. Dette er krenkende for alle religioner og er med på å undergrave religionsfriheten. Den norske kirke er en viktig formidler av norsk identitet og kultur. I et samfunn som stadig utfordres på tilknytning og religion er det avgjørende å kjenne sin egen identitet og kulturarv for å lettere kunne vise toleranse og respekt for andres tro og kultur. Ved at alt blir livssynsnøytralt legges det lokk på det religiøse, dette vil lettere føre til lukkede religiøs utfoldelse som igjen avler ekstremisme.
5. Høringsuttalelsen baserer seg på egne erfaringer fra Asker kommune, Oslo bispedømme og Asker prosti.

Asker kirkelige Fellesråd har valgt å svare på høringssspørsmålene i den rekkefølge de var fremstilt i høringsnotatet Veivalg.

Høringsspørsmålene

1) Bør det gjøres endringer i fordelingen av oppgaver og myndighet mellom lokalt, regionalt og nasjonalt nivå? I så fall hvilke og hvorfor?

Svar: Oppgaver og myndighetsfordeling mellom de ulike nivå bør justeres slik at den lokale kirke styrkes. En styrking av soknet tilsier at økonomi, planarbeid og arbeidsgiveransvar legges til soknets organer. For å sikre en rasjonell drift, bør soknene i en kommune inngå i et formelt samarbeid med en administrasjon og et råd som ivaretar soknets interesser når det gjelder arbeidsgiveransvar og drift og vedlikehold av bygninger og gravlunder. Fellesrådene ivaretar dette i dag, noe som fungerer godt og dette bør videreføres. Fremtidig inndeling av kommuner bør legge føringer for fremtidig inndeling av fellesråd og prostier.

Skal det være en arbeidsgiver bør arbeidsgiveransvaret for prester flyttes fra bispedømmerådet til fellesrådet. Bispedømmerådet bør avvikles i dens nåværende form. Det bør opprettes et fagråd for biskopen, med en liten administrasjon knyttet til seg.

Ansettelsesbetingelser bør avgjøres av lokale rådsorgan og ikke i et regionalt bispedømmeråd. Soknene må ha menighetsråd og sammenslutningene av menighetsrådene i en kommune utgjør fellesrådet. Soknepresten er representert i menighetsrådet, prosten i fellesrådet og biskopen i Kirkemøtet.

Menighetsrådets oppgaver bør være de samme som i dag med vekt på å styrke og nære det åndelige liv i sognet. Menighetsrådet må, som i dag, forvalte sin egen økonomi knyttet til dette arbeidet. Ordningen bør fortsette som i dag hvor menighetsrådet oppnevner sin representant i fellesrådet. Fellesrådets oppgaver blir som i dag, ivareta soknenes interesser knyttet til forvaltning og fordeling av økonomiske bevilgninger, ansettelsesbetingelser, arbeidsgiveransvar med mer). Vi mener at bispedømmerådene ikke vil være nødvendig i en fremtidig kirkeordning. Det må være en faglig administrasjon tilknyttet biskopen i hvert bispedømme.

2) Deler høringsinstansen Kirkerådets vurdering om at dagens finansieringsordning er den beste til å sikre en bred folkekirke?

Svar: Asker kirkelige Fellesråd deler Kirkerådets vurdering om at dagens finansieringsordning er den beste til å sikre en bred folkekirke.

3) Dersom dagens finansieringsordning for Den norske kirke faller bort, hvilken ordning vil høringsinstansen gå inn for? Begrunn synspunktet.

Svar: Livssynsavgift over skatteseddelen. Kirken har ikke praktiske ordninger som gjør det mulig på egenhånd å kreve inn en medlemsavgift. Begrunnelsen for innkrevingen vil

være ønsket om å opprettholde en landsdekkende folkekirke. Verdispørsmål og religion er interessant for staten og demokratiet. Det må jobbes systematisk med andre inntektskilder.

4) Hvordan kan kirkestrukturen forenkles for at knappe ressurser kan bli rasjonelt utnyttet?

Svar: Asker kirkelige Fellesråd mener at bispedømmerådene ikke vil være nødvendig i en fremtidig kirkeordning. I dette ligger det også en betydelig innsparing av administrative utgifter. I tillegg bør det være et utstrakt samarbeid på tvers av fellesrådene som grenser opp mot hverandre, hvor man kan finne lokale løsninger på føring av regnskap og lønnskjøring, drift av gravlunder med mer. I dette vil det også ligge en økonomisk gevinst.

5) Har høringsinstansen synspunkter på kriteriene for soknestørrelse og sokneinndeling i en fremtidig kirkeordning?

Svar: En ny kirkeordning må ta høyde for kommunereformen, slik at kirken i størst mulig grad samsvarer med kommunenes grenser. Kriteriene for soknestørrelse og sokneinndeling må gi rom for fleksible løsninger og mulighet for lokaltilpassing, ut fra hva som av geografiske og befolkningsmessige hensyn er formålstjenlig.

6) Bør ordningen med to organer for soknet (menighetsråd og fellesråd) videreføres?

Svar: Det bør være to organer for soknet, slik ordningen er i dag med menighetsråd og fellesråd. Det er ikke økonomisk forsvarlig å ha så små enheter for forvaltning av økonomi og arbeidsgiveransvar som det et menighetsråd utgjør. Dagens ansvarsfordeling bør videreføres. Fellesrådet bør ha en god formell kompetanse for å ivareta arbeidsgiveransvar samt ansvar for bygninger og kirkegårder. Det er viktig at en fremtidig kirkeordning ivaretar gode relasjoner til kommunene. Det vil være vesentlig både med utgangspunkt i kommunenes økonomiske rolle, men også for å ivareta samarbeid med og samordning når det gjelder kirkebygg, gravlunds drift, krise og beredskapsplaner, gravferdsforvaltning, oppfølging av barn og unge, diakoni, kultur, osv.

7) Hvis ordningen videreføres: På hvilket nivå bør fellesorgan for flere sokn ligge (kommunenivå eller annet nivå, f.eks. prostinivå eller bispedømmenivå)?

Svar: Fellesorgan for flere sogn bør ligge på kommune nivå under forutsetning av at dagens finansieringsordning opprettholdes. Ved fortsatt å ha en kirkelig administrasjon og et rådsorgan som tilsvarer kommunen, vil man ha best mulighet til lokal innflytelse;

kommunen overfor kirken og kirken overfor kommunen. I størst mulig grad bør prosti – fellesråd og kommune grenser være sammenfallende.

8) Hvis ordningen videreføres: Bør det gjøres endringer i oppgavefordelingen mellom menighetsråd og fellesråd?

Svar: Nei. Oppgavefordelingen bør videreføres. Ved å beholde dagens ordning med fellesråd som det lokale organet for arbeidsgiveransvar og forvaltning av økonomi, kirker og gravlundsdrift, sikres en trygg forvaltning best.

9) Bør all virksomhet i soknet underlegges styrings- og ledelsesansvaret til soknets organer?

Svar: Ja, men det er viktig at prestene har en selvstendighet i sin tjenesteutøvelse overfor soknets organer. Dette innenfor rammen av hva som settes i tjenesteordningen for prester og ordinasjonsløftet. Prosten utøver det daglige tilsynet på vegne av biskopen og har et særlig ansvar for at menighetsråd og de ansatte samarbeider om å realisere menighetens planer. Det er viktig å understreke at prestenes selvstendighet må forankres i at prestene er underlagt prostens tilsyn.

10) Hvordan bør daglig ledelse for virksomheten i soknet organiseres?

Svar: Daglig ledelse i menigheten må sees i forhold til organisasjonen for øvrig. For å ivareta sokneprestens selvstendighet i forholdt til de lokale råd bør ikke denne være den daglige administrative leder. Soknepresten bør sitte som medlem i menighetsrådet med stemmerett og kan ikke da samtidig ivareta den daglige administrative ledelse av soknet. Den daglige ledelse av soknet, med økonomi og personalforvaltning, kan ivaretas ved at man har en daglig leder for hvert sogn eller for 2-3 sogn. Menighetene har en teamkoordinator i hver menighet som ivaretar koordineringen av arbeidsinnsatsen. Dette kan være soknepresten.

11) Hvilken rolle bør biskopen ha i en fremtidig kirkeordning?

Svar: Biskopenes tilsynsfunksjon bør utvikles og tydeliggjøres både overfor prester, andre vigslede medarbeidere og øvrige ansatte, men biskopen bør ikke utøve arbeidsgiverfunksjoner overfor prestene eller andre yrkesgrupper. Biskopenes lederansvar må tydeliggjøres ved at biskopen tilrettelegger tjenesten for alle vigslede stillinger, i samarbeid med fellesrådene. Biskopene bør være med i prosessene som legger føringer for bispedømmets strategi- og virksomhetsplaner ved at de sendes ut på høring fra fellesråd til biskop.

12) Hvilke virkemidler bør biskopen ha for å kunne ivareta tilsynet på en god måte?

Svar: Visitasordningen bør videreføres. Biskopene må ha ansvar for etter- og videreutdanning, arbeidsveiledningen, åndelig veiledning, for de vigslede

medarbeiderne. Biskopene må kunne gi bindende pålegg overfor vigslede stillinger(dette bør være i dialog med arbeidsgiver) og føre tjenestesamtaler. De skal forordne gudstjenester og godkjenne lokale gudstjenesteordninger. Biskopene har uttale rett i ansettelsessaker knyttet til de vigslede stillingene.

13) Hvordan bør utpeking av biskoper skje i en fremtidig kirkeordning?

Svar: Biskoper ansettes ved at stillingen utlyses og ellers følger vanlig ansettelsesprosedyrer.

14) Bør bispedømmerådet opprettholdes som rådsorgan på bispedømmenivå, og hva skal i så fall være bispedømmerådets rolle i kirkestrukturen?

Svar: Nei. Det bør opprettes et fagråd rundt biskopene.

15) Hvilke oppgaver bør i så fall legges til bispedømmerådet?

Svar: Opphører bispedømmerådet, kan de valgte delegatene til Kirkemøtet i hvert bispedømme, samles for å drøfte saker som skal opp på Kirkemøtet, gjerne i form av konsultasjoner med menighetsrådene i bispedømmet. Det er viktig å sikre god kommunikasjon mellom grunnplanet i kirken, soknet og Kirkemøtet. Biskopen og hans/hennes rådgivere bør, i dialog med delegatene til Kirkemøtet, bidra til utviklingen av strategisk arbeid i bispedømmet. Noen oppgaver som i dag ivaretas av bispedømmerådet, kan ivaretas av Kirkerådet sentralt, andre oppgaver kan løses av kirkelig fellesråd. Oppgaver, som faglig utvikling innen diakoni, gudstjenesteliv og undervisning, kan være en del av biskopens ansvarsområde. Biskopen kan ha rådgivere innenfor hvert av disse fagområdene, og disse bør ha ansvar for utvikling av kurs for ansatte og fagråd i menighetene.

16) Bør alle ansatte ha den samme arbeidsgiver og hvilket organ bør dette i så fall være?

Svar: Ja, alle ansatte bør ha én arbeidsgiver og arbeidsgiveransvaret bør delegeres fra Kirkerådet til fellesrådene. Da sørger man for en lokal forankring, kort avstand til arbeidsgiverrepresentanten. Det forutsettes at fellesrådene blir store nok for å ivareta en profesjonalitet i forvaltningen av arbeidsgiveransvaret. De som arbeider for biskopene og sentralkirkelige organ, inklusive prostene, har Kirkerådet som arbeidsgiver.

**17) I hvilken grad bør arbeidsgiverfunksjoner fordeles på de ulike organer?
(Biskopen regnes i denne sammenheng som et organ).**

Svar: Arbeidsgiveransvaret for prester og øvrige ansatte i menighetene bør samles i ett organ, det lokale samarbeidsorganet for soknene, fellesrådet. Arbeidsgiveransvaret for

DEN NORSKE KIRKE Asker kirkelige fellesråd

prostene og biskopene bør ligge hos Kirkerådet for å ivareta prestenes selvstendighet overfor soknets organer.

18) I hvilken grad bør det åpnes opp for lokale og regionale variasjoner i organiseringen av arbeidsgiveransvaret?

Svar: Det bør være en minst mulig variasjon, og de variasjoner som gjøres må forankres i et regelverk. Viktig at det foreligger klare linjer for personalansvar, personalforvaltning og konflikthåndtering. Organiseringen av arbeidsgiveransvaret må følge den inndelingen man har kommet frem til i fellesrådene.

19) Hvordan bør man på best mulig måte ivareta særpreget til prestetjenesten og andre vigslede tjenester?

Svar: Gjennom bestemmelser i tjenesteordningen for vigslede stillinger. Biskopene fører tilsyn med alle vigslede ansatte og har gjennom prosten et særskilt ansvar for å følge dem opp med veiledning og etter- videreutdanning, samt tjenestesamtaler.

20) Har høringsinstansen synspunkter på Kirkemøtets rolle i kirken?

Svar: Kirkemøtet bør fortsatt være Den norske kirkes øverste, representative organ med ansvar for å legge rammebetegnelser som liturgier og tjenesteordninger slik at Den norske kirke fremstår som en enhetlig størrelse. Kirkemøtet skal fordele de statlige tildelingene til fellesrådene som forvalter dem på vegne av soknene.

21) Har høringsinstansen synspunkter på hvordan Kirkemøtet skal settes sammen?

Svar: Medlemmene i Kirkemøtet bør nomineres i landets menighetsråd og velges i direkte valg hvert 4. år. Antall medlemmer i Kirkemøtet bør ikke være flere enn i dag. Bispedømmet bør være et naturlig nominasjonsområde. Embete i rådet sikres ved at alle biskopene og preses har fast sete i kirkemøtet samt at det bør være en geistlig representant fra hvert bispedømme.

22) Har høringsinstansen synspunkter på Bispemøtets oppgaver og rolle i kirkeordningen, herunder forholdet til Kirkemøtet og Kirkerådet?

Svar: Bispemøtet bør være et sentralt organ som ivaretar det helhetskirkelige. De bør ha ansvar for å samordne de oppgavene som er tillagt biskopene og være saksforberedere til kirkemøtet i saker som angår liturgier, tjenesteordninger, lærespørsmål, kirkens syn i samfunnsspørsmål. Bispemøtet skal ha ansvar for etter- og videreutdanning for alle vigslede stillinger.

23) Har høringsinstansen synspunkter på spørsmålet om ledelse av biskopene?

Svar: Ordningen med preses videreføres som i dag.

24) Har høringsinstansen synspunkter på Kirkerådets funksjon og sammensetning?

Svar: Kirkerådet bør velges blant Kirkemøte delegatene og preses bør ha fast sete i det valgte Kirkerådet. Det valgte rådet forbereder saker for Kirkemøtet. Kirkerådets sekretariat forbereder slike saker som Kirkerådet har fått myndighet til å avgjøre. Kirkerådet er arbeidsgiver for biskopene, prostene og dem som jobber i sentralkirkelige organ.

25) Bør ordningen med en egen lerenemnd videreføres, og hvilken funksjon skal en slik nemnd i så fall ha?

Svar: Det synes unødvendig med egen fast lerenemnd. Oppgaver som i dag er lagt til Den norske kirkes lerenemnd, bør ivaretas av Bispekonferansen.

26) Har høringsinstansen synpunkt på hvordan ansvaret for samisk kirkeliv skal ivaretas i en fremtidig kirkeordning?

Svar: Samisk kirkeråd bør forblie et råd under Kirkemøtet og medlemmene oppnevnes som i dag. Leder av Samisk kirkeråd er også medlem av kirkemøtet.

27) Har høringsinstansen synpunkt på hvordan ungdomsdemokratiet og Ungdommens kirkemøte skal ivaretas i en fremtidig kirkeordning?

Svar: Ungdommens kirkemøtes funksjoner videreføres som i dag.